

Günün Piyasa Haritası

Küresel piyasaların ana gündemini İran ile Umman arasında Hürmüz Boğazı'nın yeniden açılmasına yönelik görüşmeler oluştururken, masadaki düzenlemenin yalnızca deniz trafiğini normalleştirmekle kalmayıp bölgedeki güç dengesini de değiştirebilecek unsurlar içerdiği görülüyor. İran, ticari gemilerin güvenli geçişini sağlayacak güzergahın coğrafi koordinatları konusunda Umman ile anlaşmaya varıldığını ve tarafların üzerinde uzlaştığı temel unsurları içeren ortak bildirinin son aşamaya geldiğini açıkladı. Bu gelişme, müzakerelerin genel siyasi söylemlerin ötesine geçerek uygulamaya dönük ayrıntılarda da ilerlediğini gösteriyor. Konuya yakın kaynaklara göre daha geniş kapsamlı taslak, Hürmüz Boğazı üzerinden Körfez'e giriş yapan gemiler üzerinde Tahran'a kontrol yetkisi tanınmasını öngörüyor. ABD tarafından taslağa ilişkin henüz resmi bir değerlendirme yapılmazken Washington daha önce boğazın kontrolünün İran'a bırakılmasını kabul etmeyeceğini belirtmişti. Böyle bir düzenleme, savaş öncesinde tüm ticari gemilere ücret veya kısıtlama olmadan açık olan boğazda İran'a kalıcı bir denetim alanı kazandırabilir. Güvenli güzergahın teknik ayrıntılarında uzlaşılması yakın vadeli geçiş düzenlemesini mümkün kılarken, İran'a tanınacak yetkinin sınırları nihai anlaşmanın önündeki temel belirsizlik olmayı sürdürüyor.

Görüşmelerin ABD ile İran arasındaki çatışmayı sona erdirmeye yönelik daha geniş diplomatik sürecin parçası olması, Hürmüz'de kurulacak düzenin enerji taşımacılığının ötesinde sonuçlar doğurabileceğini gösteriyor. İran'ın giriş ve çıkış yönündeki trafiğin kendi karasularından geçmesini istemesi, bölge ülkelerinin enerji ihracatını Tahran'ın kararlarına daha duyarlı hale getirebilir. İran yönetiminin koordinatlar üzerinde sağlanan mutabakatın tek başına boğazı tamamen güvenli kılmayacağını belirtmesi de teknik uzlaşma ile siyasi ve güvenlik risklerinin birbirinden ayrılması gerektiğine işaret ediyor. Piyasalar açısından belirleyici olan, üzerinde çalışılan geçici düzenlemenin deniz trafiğini ne ölçüde normalleştireceği olacak.

Diplomatik ilerleme sinyalleri petrol fiyatlarında geri çekilmeye yol açtı. Brent petrol %0,5 düşüşle 79,08 dolara, ABD ham petrolü ise %0,7 kayıpla 74,69 dolara geriledi. Güvenli geçiş güzergahının koordinatlarında anlaşılması sevkiyatların yeniden başlaması açısından somut bir adım oluşturuyor. Buna karşın ortak bildirinin henüz tamamlanmaması, ABD'nin taslağa vereceği yanıtın bilinmemesi ve İran'ın olası kontrol yetkisinin kapsamı, enerji arzına ilişkin risk priminin tamamen çözülmesini engelliyor. Petrol fiyatlarında daha kalıcı bir geri çekilme için diplomatik ilerlemenin resmi anlaşmaya dönüşmesi ve ticari trafiğin fiilen yeniden başlaması gerekiyor.

Trump Askeri Seçeneği Koruyor

ABD Başkanı Donald Trump, İran ile anlaşmayı tercih ettiğini belirtirken diplomatik sürecin sonuç vermemesi halinde askeri müdahalenin seçenekler arasında kalacağını söyledi. Washington'ın İran'ın nükleer silah edinmesini engellemeyi temel koşul olarak ortaya koyması, Hürmüz Boğazı görüşmelerinin daha geniş güvenlik dosyasından ayrı değerlendirilemeyeceğini gösteriyor. Trump'ın planlanan saldırıları Körfez ülkeleri ile İran'dan gelen müzakere talepleri üzerine askıya aldığını açıklaması, diplomasiye alan açıldığını ancak bu sürenin sınırsız olmadığını ortaya koyuyor. Görüşmelerin sonuçsuz kalması halinde askeri gerilimin yeniden tırmanabileceği ihtimali, Hürmüz'e ilişkin olumlu haber akışına rağmen enerji piyasalarındaki belirsizliğin korunmasına neden oluyor.

İran Yaptırımlarında Sınırlı Esneme

ABD yönetimi, İran bağlantıları gerekçesiyle 2024 yılında yaptırım kapsamına alınan Irak merkezli bir hava yolu şirketi ile bağlantılı iki kuruluş ve iki uçak üzerindeki kısıtlamaları kaldırdı. Karar, ilgili şirketlerin faaliyetlerinde

değişiklik yapıldığı gerekçesine dayandırıldı. Bu nedenle adım Washington'ın İran'a yönelik genel yaptırım politikasını değiştirdiği anlamına gelmiyor. Hürmüz görüşmelerinin ilerlediği bir dönemde alınması ise ABD'nin belirli koşulların sağlanması halinde hedefli ve sınırlı esneklik gösterebildiğini ortaya koyuyor. Kararın enerji, finans veya deniz taşımacılığı alanlarına yayılmaması, ekonomik normalleşme beklentisinin henüz dar bir çerçevede tutulması gerektiğini gösteriyor.

Tarife İadeleri Bütçeyi Zorluyor

ABD yönetimi, Yüksek Mahkeme'nin hukuka aykırı bulduğu tarifeler kapsamında tahsil edilen yaklaşık 166 milyar doların 100 milyar dolarlık bölümünü şirketlere iade etti. Geri ödemelerin toplam tahsilatın yaklaşık %60'ına ulaşması, gümrük vergilerinin bütçe gelirlerini destekleyen kalıcı bir kaynak olarak kullanılmasını zorlaştırıyor. İadeler şirketlerin nakit akışına olumlu yansiyabilir. Ancak yönetimin farklı yasal dayanaklara başvurarak yeni tarifeler uygulamayı sürdürmesi, ticaret politikasındaki hukuki belirsizliğin devam ettiğini gösteriyor. Tarifelerin mali katkısı artık yalnızca tahsil edilen tutara değil, mahkemelerin uygulamalara vereceği kararlara da bağlı hale gelmiş durumda.

Wall Street'te Ayrışma Sürdü

S&P 500 ve Dow Jones gün içi rekor seviyelere ulaşırken Nasdaq teknoloji hisselerindeki satışların etkisiyle geriledi. Geleneksel sektörlerde açıklanan olumlu finansal sonuçlar geniş piyasa endekslerini destekledi. Teknoloji tarafında ise yüksek sermaye harcamalarının gelir ve nakit akışına ne hızda dönüşeceğine ilişkin soru işaretleri kar realizasyonunu beraberinde getirdi. Özellikle yapay zeka ve veri merkezi yatırımlarında büyüme beklentisinin tek başına yeterli görülmemesi, yatırımcıların harcama disiplini ve getiri üretme kapasitesine daha fazla odaklandığını gösteriyor. Endeksler arasındaki ayrışma, piyasa yükselişinin devam etmesine karşın sektör seçiminin önem kazandığına işaret ediyor.

Kashkari Faiz Artışı İstiyor

Minneapolis Fed Başkanı Neel Kashkari, kalıcı enflasyon riskinin yerleşmesini önlemek için politika faizinin 25 baz puan artırılması gerektiğini savundu. Geçen haftaki toplantıda faizlerin sabit tutulması yönündeki 9'a karşı 3 oyla alınan karara muhalefet eden Kashkari, erken ve sınırlı bir sıkılaştırmanın ileride daha kapsamlı adımlara duyulabilecek ihtiyacı azaltacağını düşünüyor. Açıklama, Fed içinde mevcut faiz seviyesinin enflasyonu kontrol altına almak için yeterli olup olmadığı konusunda görüş ayrılığının belirginleştiğini gösteriyor. Bu tartışmanın devam etmesi, faiz indirimi beklentilerinden çok yeni bir artış olasılığının fiyatlamalara dahil edilmesine neden olabilir.

JPMorgan, Faiz Artışı Beklentisini Öne Çekti

JPMorgan, Fed Başkanı Kevin Warsh'ın son toplantılardaki iletişiminin para politikasına ilişkin belirsizliği artırdığı ve tahvil piyasasındaki oynaklığı beslediği görüşünde. Banka, ileriye dönük yönlendirmenin zayıflaması, faizlerin sabit tutulma gerekçelerinin sınırlı biçimde açıklanması ve enflasyon göstergelerine ilişkin yaklaşımın net olmamasını temel riskler arasında değerlendiriyor. Bu çerçevede bir sonraki faiz artırımını tahminini 2027'nin ikinci yarısından Aralık 2026'ya çeken JPMorgan, 25 baz puanlık bir artış bekliyor. Eylül ayında sıkılaştırmaya gidilmesi de bankanın değerlendirmesinde olası riskler arasında yer alıyor. Tahmin değişikliği, Fed'in karar alma çerçevesine ilişkin belirsizliğin faiz patikasını öne çekebileceğini gösteriyor.

JPMorgan, Swap Pozisyonunu Kapattı

JPMorgan, Aralık 2026 vadeli Türkiye gecelik faiz swaplarında aldığı pozisyonu hedeflerine ulaştığı gerekçesiyle kapatarak 242 baz puan net getiri elde etti. Temmuz enflasyonunun yıllık bazda %31,8'e gerilemesinin ardından piyasa yıl sonuna kadar yaklaşık 430 baz puanlık faiz indirimi fiyatlıyor. Bu görünüm bankanın %35 seviyesindeki yıl sonu politika faizi tahminiyle büyük ölçüde uyumlu hale gelmiş durumda. TCMB'nin politika faizi %37 seviyesinde bulunmasına rağmen ortalama fonlama maliyetinin %40 civarında korunması, fiili para politikası duruşunun daha sıkı kaldığını gösteriyor. İşlemin kapatılması Türkiye'deki dezenflasyon veya faiz indirimi beklentisinin terk edildiğine değil, pozisyon için belirlenen hedefin gerçekleştiğine işaret ediyor.

Citi, Tahvil Pozisyonunu Artırdı

Citi, yıl sonuna doğru enerji fiyatlarında daha elverişli bir görünüm oluşmasının enflasyondaki yakınsamayı hızlandırarak TCMB'ye faiz indirimlerine başlama alanı sağlayabileceğini değerlendiriyor. Banka, ABD ile İran arasında anlaşma ihtimalinin güçlenmesi halinde petrol fiyatlarının 70 doların altına gerileyebileceğini öngörüyor. Bu doğrultuda daha önce risk yönetimi amacıyla küçülttüğü Türkiye tahvili pozisyonunu yeniden tam ölçeğe çıkaran Citi, genel görünümün önümüzdeki birkaç ay boyunca Türk lirasını destekleyebileceği görüşünde. Yabancı yatırımcıların Türk devlet tahvillerindeki düşük pozisyonlanması da yeni girişlere alan bırakıyor. Bununla birlikte bankanın yatırım yaklaşımı enerji fiyatlarının seyrine bağlı kalmaya devam ediyor.

Özetle

İran ile Umman'ın güvenli geçiş güzergahında ilerleme sağlaması petrol fiyatlarını geriletirken, İran'a tanınabilecek kontrol yetkisi ve Trump'ın askeri seçeneği koruması kalıcı rahatlamayı sınırlıyor. ABD'nin bazı İran bağlantılı kuruluşlara yönelik yaptırımları kaldırması diplomatik esnekliğe işaret ederken, tarife iadeleri bütçe gelirlerini baskılıyor. Wall Street'te geleneksel endeksler rekor kırarken teknoloji hisseleri ayrıştı. Kashkari ve JPMorgan'ın faiz artışı yönündeki değerlendirmeleri Fed fiyatlamasını sıkılaştırırken, JPMorgan Türkiye swap pozisyonunda kar realizasyonuna gitti. Citi ise enerji görünümündeki iyileşme ve faiz indirimi beklentisiyle Türkiye tahvili pozisyonunu yeniden artırdı.

EREN CAN UMUT

TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.